

TRIODUL

DUMINICA

ÎNTÂI A SFÂNTULUI ȘI MARELUI POST

numită și

„DUMINICA ORTODOXIEI”

Mulțumiri celor care au contribuit la redactarea acestui text

www.teologie.net

2015

SÂMBĂȚĂ SEARA

Se face obișnuita priveghere

LA VECERNIA MICĂ

La Doamne, strigat-am..., se pun patru stihiri și se cântă podobnicele, alcătuire a lui Nicolae, glasul 1:

Podobie: Ceea ce ești bucuria...

Acum s-a întins lumina dreptei credințe spre toți, risipind ca un nor înșelăciunea păgânătății și luminând inimile celor credincioși. Veniți toți să cădem cu gând bine-cinstitor închinându-ne, noi drept-credincioșii, cinstitelor icoane ale lui Hristos.

Cu sfintele icoane se luminează acum, împodobindu-se ca o mireasă, Biserica iui Hristos, și pe toți îi cheamă să prăznuiască duhovnicește. Să ne adunăm dar cu un gând și cu o credință, cu bucurie slăvind pe Domnul.

Lumea toată se veselește că iată, Domnul a surpat din înălțime stăpânirea păgânătății cu nespusă prevedere; și cei smeriți ne am înălțat astăzi la dreapta credință, fiind îndrumați de drept-cinstitoarea împărăteasă.

Cinstea icoanei se înalță la chipul cel dintâi, zice Sfântul Vasile. Pentru aceasta cu dragoste cinstim icoanele Mântuitorului Hristos și ale tuturor sfinților; ca nu cumva adunându-ne acum, să cădem în privința lor în păgânătate.

Slavă... Și acum..., a Născătoarei:

Cel ce este nevăzut după firea cea fără început și dumnezeiască, om S-a văzut, Fecioară, din preacuratele sânziurile tale pentru milostivirea

cea preaînaltă. A Căruia asemănare trupească scriind, cu cinste ne închinăm Lui toți credincioșii, și cu dreaptă credință Îl slăvim.

LA STIHOAVNĂ

Stihira, glasul al 2-lea:

Podobie: Casa Efratului...

De pierzarea necredincioșilor, cea făcătoare de stricăciune scăpând, cu lumina drepte credințe inimile să ne luminăm credincioșilor, slăvind pe Dumnezeu.

Stih: *Aduceți Domnului slavă și cinste, aduceți Domnului slavă numelui Lui.*

Înșelăciunea cea întunecată a lui Arie a încetat, a lui Macedonie, a lui Petru, a lui Sever și a lui Piru, și luminează lumina cea întreit-luminătoare.

Stih: *Închinați-vă Lui în curtea cea sfântă a Lui.*

Nu se mai laudă mincinoasa învățătură a necredincioșilor. Ca Dumnezeu dă dreptcredincioșilor toiaș de tărie cu încuviințarea Teodorei.

Slavă..., Și acum..., a Născătoarei:

Înălțat-ai fruntea celor smeriți, Născătoare de Dumnezeu, născând pe Dumnezeu-Cuvântul. Pentru aceasta toți cu credință cinstindu-te, pe tine te mărim.

Troparul, glasul al 2-lea: Preacuratului Tău chip..., ectenia mică și apolisul.

LA VECERNIA MARE

La Doamne, strigat-am..., se pun 10 stihiri, cântând: 3 stihiri ale Învierii, 3 ale lui Anatolie și, din Triod, patru podobnice, glasul al 6-lea:

Podobie: *Toată nădejdea punându-și...*

Pe Tine cel necuprins, Care ai strălucit mai înainte de luceafăr, fără început, din pântecul cel nematerial și fără de trup al Părintelui, proorociei cei însuflați cu Duhul Tău, Doamne, Te-au vestit a fi Prunc-întrupat, din cea care n-a știut de nuntă, unit cu oamenii și aici pe pământ văzut. Pentru care, ca un îndurat, învrednicește de luminarea Ta pe cei ce laudă Învierea Ta cea nespusă și cinstită.

Cu cuvântul vestindu-Te, grăitorii de Dumnezeu prooroci, și cu faptele cinstindu-Te, viață fără de sfârșit au dobândit; că nesuferind a sluji făpturii, Stăpâne, fără numai Ție, Făcătorului, de lume toți evanghelicește s-au depărtat și s-au făcut părtași patimii Tale, pe care mai înainte au vestit-o. Pentru ale căror rugăciuni învrednicește-ne să trecem fără prihană măsura postului, Unule, mult-Milostive.

Din firea Ta cea dumnezeiască nefiind cuprins, Stăpâne, mai pe urmă întrupându-Te, ai binevoit a Te cuprinde. Căci cu luarea trupului, ai luat și toate însușirile lui. Pentru aceasta înscriind chipul asemănării Tale, cu cuviință îl sărutăm, spre dragostea Ta înălțându-ne; și dintr-însul luăm harul tămăduirilor, urmând dumnezeieștilor așezăminte ale Apostolilor.

Preacinstită podoabă a luat Biserica lui Hristos din înălțarea cea prealuminată a cinstitelor și sfințelor icoane ale Mântuitorului Hristos, ale Maicii lui Dumnezeu și ale tuturor sfinților, prin care se luminează și se împodobește cu harul și se leapădă de adunarea ereticilor, alungându-i. Și bucurându-se, slăvește pe iubitorul de oameni Dumnezeu, Care pentru dânsa a răbdat patimi de bunăvoie.

Slavă..., glasul al 2-lea:

Strălucit-a harul adevărului: cele ce s-au însemnat de demult umbros, acum arătat s-au săvârșit. Că iată Biserica se îmbracă cu chipul cel după trup al lui Hristos, ca și cu o podoabă mai presus de lume, chipul cortului mărturiei cel mai dinainte însemnându-l și credința cea dreaptă cinstind. Ca ținând icoana Aceluia pe Care Îl cinstim, să nu ne înșelăm. Să se îmbrace cu rușine cei ce nu cred așa! Că nouă ne este spre laudă chipul Celui ce S-a întrupat; Căruia cu dreaptă credință ne închinăm, nu făcându-l Dumnezeu. Pe acela credincioșii sărutându-l, să strigăm: Dumnezeule, mântuiește poporul Tău și binecuvântează moștenirea Ta.

Și acum..., a Născătoarei, a glasului din Octoih.

LA LITIE

După obicei, stihira hramului

Slavă..., glasul al 2-lea:

Bucurați-vă cinstiți prooroci, care legea Domnului bine ați rânduit, și credinței v-ați arătat stâlpi de neluat și de neclintit. Căci voi v-ați arătat și mijlocitori ai Legii celei Noi a lui Hristos. Și mutându-vă la cer, pe Acela rugați-L să împace lumea și să mântuiască sufletele noastre.

Și acum..., a Născătoarei, același glas:

Toată nădejdea mea spre tine o pun, Maica lui Dumnezeu. Păzește-mă sub acoperământul tău.

STIHOAVNA, din Octoih:

Slavă..., glasul al 2-lea, însuși glasul:

Cei ce am trecut din necredință la dreapta credință, și cu lumina cunoștinței ne-am luminat, să plesnim cu mâinile, precum zice psalmistul, aducând laudă de mulțumire lui Dumnezeu. Și cu cinste să ne

închinăm sfintelor icoane ale lui Hristos, și celor ale Preacuratei și ale tuturor sfinților, care sunt însemnate pe pereți, pe scânduri și pe sfințitele vase; lepădând păgâneasca credință a celor necredincioși. Pentru că cinstea icoanei, precum zice Vasile, trece la chipul care s-a închipuit, cerând pentru rugăciunile Preacuratei Maicii Tale, Hristoase Dumnezeu nostru, și ale tuturor sfinților, să ne dăruiești nouă mare milă.

Și acum..., a Născătoarei:

O, minune mai nouă decât toate minunile cele de demult! Că cine a cunoscut să fi născut maică fără bărbat și să poarte în brațe pe Cel ce cuprinde toată făptura? A lui Dumnezeu, Cel ce S-a născut, este voia. Pe Care ca pe un Prunc, Preacurată, purtându-L în brațele tale și ca o Maică, îndrăzneală către Dânsul câștigând, nu înceta a-L ruga pentru cei ce te cinstesc, ca să miluiască și să mântuiască sufletele noastre.

Troparul: Născătoare de Dumnezeu... și cealaltă urmare a Privegherii.

Iar de nu este Priveghere, după Tatăl nostru... se zice întâi troparul Învierii apoi Slavă..., glasul al 2-lea:

Preacuratului Tău chip ne închinăm, Bunule, cerând iertare greșalelor noastre, Hristoase Dumnezeule. Că de voie ai binevoit a Te sui cu trupul pe Cruce, ca să scapi din robia vrăjmașului pe cei pe care i-ai zidit. Pentru aceasta cu mulțumire strigăm Ție: Toate le-ai umplut de bucurie, Mântuitorul nostru, Cel ce ai venit ca să mântuiești lumea.

Și acum..., al Născătoarei:

Toate tainele tale sunt mai presus de cuget; toate sunt preaslăvite, Născătoare de Dumnezeu. Cu curăția fiind pecetluită și cu fecioria păzită, cu adevărat Maică te-ai cunoscut născând pe Dumnezeu cel adevărat. Pe Acela roagă-L să mântuiască sufletele noastre.

DUMINICĂ DIMINEAȚA

La Dumnezeu este Domnul... troparul Învierii, de două ori. Slavă..., Preacuratului Tău chip..., Și acum..., al Născătoarei: Toate tainele tale sunt...

Apoi obișnuitele Catisme și cealaltă rânduială după obicei.

Canoanele se citesc astfel: al Învierii, al Crucii-Învierii și al Născătoarei de Dumnezeu, toate pe 8; și din Triod canonul pe 6.

CANONUL Triodului

Alcătuire a lui Teofan.

Cântarea I-a, glasul al 4-lea:

Irmos: Adâncul Mării Roșii...

Săltând cu veselie astăzi noi credincioșii strigăm: Cât sunt de minunate lucrurile Tale, Hristoase, și puterea Ta cât este de mare, Cel ce ai făcut înțelegerea și unirea noastră.

Veniți, gânditorilor de Dumnezeu, să săvârșim zi de bucurie; acum cerul și pământul se veselesc, cetele îngerești și adunările omenești în chip deosebit prăznuind.

Prea mare facere de bine văzând, adică mădularele lui Hristos cele despărțite, adunate în unire, cu mâinile să plesnim și să lăudăm pe Dumnezeu, Cel ce a dat pacea.

Slavă...

Datu-s-au astăzi Bisericii biruințele, cu voia și cu sfatul cel din îndemnul lui Dumnezeu, al împăraților Mihail și Teodora, care au ținut credința cea dreaptă.

Și acum..., a Născătoarei:

Armele păgâneștilor eresuri adevărat au pierit; că văzând locașul tău, Preacurată cinstită, împodobit cu icoane după obiceiul creștinesc, acum noi toți cu prea-sfințenie ne bucurăm.

Catavasie:

Adâncul Mării Roșii cu urme neudate, pedestru trecându-l Israel cel de demult, cu mâinile lui Moise în chipul crucii, puterea lui Amalec în pustie a biruit.

Cântarea a 3-a:

Irmos: Se veselește de Tine...

Nu se mai înalță acum sprânceana păgânilor eretici; căci puterea lui Dumnezeu a întărit Ortodoxia.

Norii în chip proorocesc să ne stropească nouă din cer astăzi roua făcătoare de viață pentru înălțarea credinței.

Cu bun vers să vestească trâmbițele cele de taină ale Apostolilor lui Hristos, mai presus de fire, înălțarea cinstitelor icoane.

Slavă...

Să laudăm pe Hristos, Cel ce ne-a arătat o împărăteasă binecredincioasă și de Hristos-iubitoare împreună cu odrasla ei cea de Dumnezeu încununată.

Și acum..., a Născătoarei:

Locașul tău cel sfințit luându-l noi credincioșii, Preacurată, ne rugăm să ne luminăm acum cu harul cel luminos.

Catavasie:

Se veseleşte de Tine Biserica Ta, Hristoase, strigând: Tu ești puterea mea, Doamne, și scăparea și întărirea.

SEDEALNA, glasul 1:

Podobie: *Ceata îngerească...*

Dumnezeiescul Tău chip în icoană însemnându-L, nașterea Ta, Hristoase, luminat o vestim, minunile cele negrăite și răstignirea cea de bunăvoie; prin care demonii se gonesc cu frică și necredincioșii cu cutremur se tânguiesc, ca niște părtași ai acelora.

Slavă...

Cu chipurile profeților, cu fețele Apostolilor, cu icoanele și cu închipuirile sfinților mucenici și ale tuturor sfinților, cu sfințenie se împodobește; cu ale Mirelui celui netrupesc și cu strălucirile cele înțelegătoare ale miresei se luminează maica, Sionul cel de sus.

Și acum..., a Născătoarei:

Celor ce cu dragoste cinstesc sfântă icoana ta, Preacurată și cu adevărat Maică a lui Dumnezeu, te vestesc cu un glas, și cu credință se închină ție, arată-te păzitoare și ocrotitoare tare, gonind toată răutatea departe de la dânșii, ca aceea care toate le poți.

Cântarea a 4-a:

Irmos: Ridicat pe Cruce...

Cu dumnezeiasca cercetare a Mângâietorului sfințește Biserica Ta, și cu venirea Lui alungă înșelăciunea eresului, Cuvinte al lui Dumnezeu, mult-Milostive.

De păgânătatea cea preasilnică izbăvind pe poporul Tău, fă-l să se aprindă cu râvna Ortodoxiei și cu credință să strige: Slavă puterii Tale, Doamne.

Văzând că se luminează dumnezeieștile locașuri cu sfințitele chipuri ale icoanelor lui Hristos și ale Născătoarei de Dumnezeu, cu sfințită cuviință ne bucurăm.

Slavă...

Împărăteasa cea împodobită cu cunună, dorind de adevărata împărăție a lui Hristos, a zugrăvit icoana lui cea neîntinată și chipurile sfinților.

Și acum..., a Născătoarei:

Întrupat născând pe Dumnezeu-Cuvântul, ceea ce ești plină de haruri, sfințenie cuvioasă lui Dumnezeu te-ai arătat: pentru aceasta, Biserica ta cea luminată o înnoim.

Catavasie:

Ridicat pe Cruce văzându-Te Biserica, pe Tine Soarele dreptății, a stat întru a sa rânduială, precum se cuvine, strigând: Slavă puterii Tale, Doamne.

Cântarea a 5-a:

Irmos: Tu, Doamne, lumina mea...

Pune, Doamne, Bisericii Tale întărire, ca să petreacă în veacul veacului, neclintită de valul eresurilor.

Peste tot pământul a strălucit lumina veseliei și a dumnezeiescului ajutor, cel dat de sus credincioșilor.

Cel ce ești unul bun și izvor al bunătății, Tu înalță fruntea dreptcredincioșilor împărați, a celor ce cinstesc icoana Ta.

Slavă...

Lumina cea neapusă a drepte credințe ne-a răsărit nouă, cu porunca cea de Dumnezeu insuflată a credincioșilor împărați, și cu voia cea gânditoare la Dumnezeu.

Și acum..., a Născătoarei:

Înnoiește-ne nouă frumusețea cea dintâi, Preacurată Maica lui Dumnezeu; și casa ta aceasta sfințește-o cu harul tău.

Catavasie:

Tu, Doamne, lumina mea, în lume ai venit, Lumina cea sfântă, care întorci dintru întunericul nrecunoștinței, pe cei ce Te laudă pe tine cu credință.

Cântarea a 6-a:

Irmos: Jertfi-voi Ție cu glas de laudă...

Se scrie și se cinstește cu închinăciune credincioasă chipul Stăpânului; și iarăși ia îndrăzneală Biserica preaslăvind cu dreaptă credință pe Mântuitorul.

Se golește de întristare și de întunericul eresului Biserica lui Hristos, și se îmbracă cu haină de veselie, și cu dumnezeiesc și purtător de lumină har se acoperă.

Slavă...

Bună slăvire a strălucirii de demult, a dobândit adunarea dreptcredincioșilor, cu voia împărătesei Teodora și a fiului ei, binecredinciosul împărat Mihail.

Și acum..., a Născătoarei:

Cel ce a poruncit de demult să se facă cortul mărturiei, ca într-un cort cuvântător întru tine a locuit, Cel singur preaslăvit, Care preaslăvește, Fecioară, locașul tău cu minuni.

Catavasie:

Jertfi-voi Ție cu glas de laudă, Doamne, strigă către Tine Biserica, de sângele demonilor curățindu-se, cu sângele cel curs prin milostivire din coasta Ta.

CONDAC, glasul al 8-lea:

Cuvântul Tatălui cel necuprins, din tine, Născătoare de Dumnezeu, S-a cuprins întrupându-Se; și chipul cel întinat, la chipul cel dintâi întorcându-l, cu dumnezeiasca podoabă l-a amestecat. Deci, mărturisind mântuirea, îl închipuim cu faptul și cu cuvântul.

ICOS

Această taină a iconomiei, de la Dumnezeu fiind insuflați de demult proorocii, și dobândind strălucirea ei, mai înainte au vestit-o, pentru noi cei ce am ajuns la sfârșitul veacurilor. Deci luând prin ea dumnezeiasca cunoștință, un Domn pe Dumnezeu cunoaștem în trei fețe slăvit; și Acestuia singur slujind, având o credință și un botez, în Hristos ne-am îmbrăcat. Deci mărturisind mântuirea, cu fapta și cu cuvântul pe aceasta o închipuim.

S I N A X A R

La Duminica întâi a Postului Mare

Sinaxarul din Minei, apoi acesta.

In aceeași zi, în Duminica întâi a Postului Mare, facem pomenire de înălțarea sfințelor și cinstitelor icoane, petrecută pe timpul de veșnică-pomenire a împăraților din

Constantinopol, Mihail și a maicii lui, Teodora, și în vremea patriarhului Constantinopolului, Sfântul Metodie Mărturisitorul.

Leon Isaurul, potrivit îngăduinței lui Dumnezeu, din păzitor de asini și lucrător cu palmele, a pus stăpânire pe sceptrul împărăției Constantinopolului, pe vremea când cel întru sfinți Gherman a luat în mână cârma Bisericii. Îndată Leon a poruncit de l-a chemat la el și i-a zis: Mi se pare, Înalt Prea Sfințite Stăpâne, că icoanele nu se deosebesc întru nimic de idoli. Poruncește deci să le scoată repede din biserici. Iar dacă sunt adevărate icoanele sfinților, atunci să fie ridicate mai sus, pentru ca să nu le spurcăm neconținut sărutându-le și să cădem astfel în păcat.

Patriarhul a respins aceste cuvinte groaznice ale împăratului și i-a spus: Să nu fii tu acela, împărate! Am auzit că s-a pornit odată cineva cu furie împotriva sfintelor icoane; iar numele aceluia este Conon. Eu mă numeam așa, a răspuns împăratul, pe când eram copil.

Pentru că Gherman n-a vrut să asculte de porunca lui, împăratul l-a surghiunit de pe scaunul patriarhal și l-a înlocuit cu Anastasie, care-i împărtășea gândul. Și așa s-a ivit atunci lupta împotriva sfintelor icoane.

După ce Leon și-a sfârșit rău viața, a urmat la tronul împărătesc fiul lui, Constantin Copronim, care era pornit cu mult mai multă furie împotriva sfintelor icoane. Pentru ce să mai spunem câte fapte și ce fel de fapte groaznice a săvârșit și acest nelegiuit? Dar și el și-a sfârșit viața mai rușinos și-i urmează pe tronul împărătesc fiul său născut cu Hazara. Dar pentru că și el și-a trăit rău viața, i-au urmat la conducerea împărăției Irina și Constantin. Aceștia sfătuiți fiind de prea sfințitul patriarh Tarasie, au adunat al șaptelea Sinod Ecumenic și Biserica lui Hristos a căpătat iarăși sfintele icoane. După ce au părăsit și aceștia tronul împărătesc, s-a urcat Nichifor patriciul, apoi Stavrachie, fiul lui, după care a urmat Mihail Rangabe. Toți au cinstit sfintele icoane. Lui Mihail i-a urmat sălbaticul Leon Armeanul. Acesta a pornit o a doua luptă împotriva icoanelor, înșelat fiind de un monah eretic ce locuia închis într-o peșteră. Și iarăși a fost lăsată fără podoabă Biserica lui Dumnezeu. După Leon Armeanul a venit pe tronul împărătesc Mihail Amoreul. După el a venit Teofil, fiul său, care i-a lăsat în urmă pe înaintașii săi în nebunia sa împotriva icoanelor. Acest Teofil a dat la osânde și pedepse groaznice pe mulți dintre sfinții părinți. După ce și-a săturat cruzimea timp de doisprezece ani, s-a îmbolnăvit de boală grea; când era aproape de moarte își deschidea atât de mult gura încât i se puteau vedea măruntaiele. Împărăteasa Teodora era foarte întristată din pricina aceasta. Copleșită de durere a adormit și a văzut în vis pe Preacurata Născătoare de Dumnezeu cu Pruncul cel mai înainte de veci în brațe, înconjurată de îngeri strălucitori care loveau și își băteau joc de Teofil, bărbatul ei. Când s-a sculat din somn, Teofil și-a venit puțin în simțire și a strigat: «Vai de mine ticălosul! Din pricina sfintelor icoane sunt bătut». Îndată împărăteasa a pus la căpătâiul lui icoana Născătoarei de Dumnezeu și s-a rugat ei cu lacrimi. Iar Teofil, deși era grozav de bolnav, văzând pe unul din cei ce stăteau în jurul lui că poartă engolpion, i l-a smuls și l-a sărutat. Și îndată gura lui, care scrâșnea împotriva icoanelor, și nerușinatul lui gâtlej, care stătea deschis, au venit la starea lor firească de mai înainte, i s-au potolit neconținutele dureri și chinuri și a adormit mărturisind că bun lucru este a cinsti și a ne închina sfintelor icoane. Scoțând deci împărăteasa din lăzile ei cinstitele și sfintele icoane, l-a făcut pe Teofil să le sărute și să le

cinstească din tot sufletul. După puțină vreme Teofil a murit. Teodora a chemat pe toți cei din surghiun, a dat drumul celor din închisori și a poruncit să se trăiască în libertate. A izgonit de pe scaunul patriarhal pe Ioan, numit și Ianis, care era mai mult căpetenia vrăjitorilor și căpetenia demonilor, decât căpetenia creștinilor. Pe tronul patriarhal s-a suit mărturisorul lui Hristos, Metodie, care pătimise multe mai înainte și în groapă de viu fusese îngropat.

Așa stând lucrurile, Ioanichie cel Mare, care a sihăstrit în munții Olimpului, a avut o cercetare dumnezeiască. A venit la el marele sihastru Arsaachie și i-a spus: Dumnezeu m-a trimis la tine ca să mergem la preacuviosul bărbat Isaia, care sihăstrește închis într-o peșteră din Nicomidia, spre a învăța de la el cele ce sunt plăcute lui Dumnezeu și potrivite Bisericii Lui.

Și într-adevăr, când au ajuns la el, au auzit din gura lui: Acestea zice Domnul: «Iată s-a apropiat sfârșitul dușmanilor icoanei Mele. Duceți-vă la împărăteasa Teodora, dar și la patriarhul Metodie, și le grațiți așa: «Să opriți pe toți cei nesfințiți și așa împreună cu îngerii să-mi aduceți jertfă, cinstind icoana chipului Meu și Crucea».

Când au auzit acestea, s-au dus îndată la Constantinopol și au vestit cele ce li s-au spus patriarhului Metodie și tuturor aleșilor lui Dumnezeu. Iar ei adunându-se s-au dus la împărăteasă, pe care au aflat-o cu totul încredințată, căci din părinți era evlavioasă și iubitoare de Dumnezeu. Împărăteasa îndată și-a scos icoana Născătoarei de Dumnezeu ce-i atârna la gât și în văzul tuturor a sărutat-o spunând: Să fie anatema toți cei care nu se închină și nu sărută icoanele, nu ca pe Dumnezeu, ci ca pe niște chipuri ale acelor care au iubit pe Dumnezeu!

Toți cei care erau acolo s-au bucurat cu bucurie mare. Împărăteasa, la rândul ei, i-a rugat și ea să facă rugăciuni pentru Teofil, bărbatul ei. Au fost înduplecați din pricina credinței ei, cu toate că la început nu voiau. Și în adevăr cel întru sfinți Metodie a adunat poporul, tot clerul și pe arhierii în marea biserică a lui Dumnezeu, printre care erau și acești bărbați aleși: cei din Olimp, marele Ioanichie, Arsaachie și Navcratie, ucenicii lui Teodor Studitul, Teofan și Teodor scriitori și mărturisorii, Mihail aghiopolitul și singhelul. Cu toții au făcut toată noaptea rugăciuni către Dumnezeu pentru Teofil, rugându-se cu toții cu lacrimi și cu încordată rugă. Așa au făcut tot timpul celei dintâi săptămâni a Postului Mare. Același lucru l-a făcut și împărăteasa Teodora împreună cu femeile și cu celălalt popor.

În timp ce făceau aceste rugăciuni, Vineri, pe la revărsatul zorilor, împărăteasa a adormit și i se părea că se găsește la picioarele Crucii și că treceau pe cale, cu mult zgomot, niște oameni care duceau felurite unelte de chin. În mijlocul lor era dus legat cu mâinile la spate și împăratul Teofil. Când l-a văzut, a mers și ea după cei care-l duceau pe Teofil. Ajungând la poarta cea de aramă, a văzut un bărbat strălucitor la față, care sta înaintea icoanei lui Hristos. Teofil s-a oprit înaintea lui. Împărăteasa s-a atins de picioarele aceluși bărbat și se ruga pentru împărat. Dar numai ce a deschis Teodora gura, că acel bărbat i-a zis: Mare este, femeie, credința ta! Află că pentru lacrimile și pentru credința ta, încă și pentru rugile și rugămintele robilor Mei și ale preoților Mei, iert pe Teofil, bărbatul tău!

După aceea a spus și celor care-l duceau pe Teofil: Dezlegați-l și dați-l femeii lui!

Împărăteasa l-a luat și a plecat bucurându-se și veselindu-se. Și îndată s-a trezit din somn. Acestea a văzut împărăteasa Teodora.

Iar patriarhul Metodie, în timp ce se făceau rugăciuni și cereri pentru Teofil, a luat o hârtie curată și a scris pe ea numele tuturor împăraților eretici, între care a pus și numele lui Teofil. Această hârtie a pus-o sub sfânta Masă fără să știe nimeni. Vineri vede și el un înger înfricoșător că intră în biserica cea mare. Se apropie de el și pare că-i spune: Ți-a fost ascultată rugăciunea, episcopo! Împăratul Teofil a căpătat iertare! Nu mai supăra pe viitor Dumnezeu cu el!

Patriarhul vrând să știe de-i adevărată vedenia, s-a sculat din locul unde era, a luat hârtia, a desfăcut-o — o, judecățile lui Dumnezeu! — și a găsit șters cu totul de Dumnezeu numele lui Teofil.

Mult s-a bucurat împărăteasa când a auzit acestea și a cerut patriarhului să adune întreg poporul cu sfintele cruci și cu sfintele icoane în biserica cea mare, ca s-o împodobească din nou cu sfintele icoane și să facă tuturor cunoscută această nouă minune. Și într-adevăr îndată s-au adunat toți în biserică cu luminări în mâini. A venit și împărăteasa cu fiul ei. Și făcând litanie au pornit de acolo până la așa-numitul Miliu, cu sfintele icoane, cu dumnezeieștile și cinstitele lemne ale crucii, cu sfânta și dumnezeiasca Evanghelie, strigând: «Doamne miluiește-ne!». Și tot așa s-au întors din nou în biserică și au săvârșit dumnezeiasca Liturghie, așezând la locul lor sfintele și cinstitele icoane cu ajutorul unor bărbați cu o viață deosebit de sfântă. Apoi au fost proclamați cei evlavioși care au crezut drept și au fost îndepărtați și anatemizați cei neevlavioși și care n-au primit cinstirea sfintelor icoane. Și acești sfinți mărturisitori au hotărât atunci ca în fiecare an să se facă așa această sfântă prăznuire, ca nu cumva să cădem din nou în aceeași rătăcire.

Pentru rugăciunile sfinților Tăi mărturisitori, icoană întru totul asemenea Tatălui, miluiește-ne pe noi. Amin.

Cântarea a 7-a:

Irmos: În cuptorul persienesc...

Să dănțuiască împreună cu veselia Bisericii, întru dumnezeiasca dragoste, oastea cea îngerească, cu dumnezeiesc gând cântând: Bine ești cuvântat în Biserica slavei Tale, Doamne.

Biserica celor întâi-născuți și adunarea se bucură, văzând acum pe dumnezeiescul popor cu un gând cântând : Bine ești cuvântat în Biserica slavei Tale, Doamne.

Slavă...

Izbăviți fiind de negura eresului, cu voia Teodorei, împărăteasa cea vrednică de cinste, cântăm: Bine ești cuvântat în Biserica slavei Tale, Doamne.

Și acum..., a Născătoarei:

Mai presus decât cetele cele de sus te-ai înălțat, Preacurată, tu una făcându-te maica Făcătorului tuturor. Deci bucurându-ne, strigăm: Bine ești cuvântată tu între femei, Preacurată Stăpână.

Catavasie:

În cuptorul persienesc tinerii lui Avraam, cu dorirea dreptei credințe, mai vârtos decât cu văpaia focului fiind aprinși, au strigat: Bine ești cuvântat în Biserica slavei Tale, Doamne.

Cântarea a 8-a:

Irmos: Măinile întinzându-și Daniel...

Legile părintești ale Bisericii păzindu-le, zugrăvim icoanele lui Hristos și ale sfinților Lui și le sărutăm cu gurile, cu inima și cu vrerea, strigând: Binecuvântați toate lucrurile Domnului pe Domnul.

Cinstea și închinarea icoanei, cu adevărat aducând-o la acela al cui este chipul, o cinștim urmând învățăturile grăitorilor de Dumnezeu și lui Hristos cu credință strigăm: Binecuvântați toate lucrurile Domnului pe Domnul.

Binecuvântăm pe Tatăl și pe Fiul și pe Sfântul Duh, Dumnezeu.

Mintea luminându-și cu lumina dumnezeiescului Duh cinstita împărăteasă, și roade de gânduri la Dumnezeu având, a iubit bună-podoaba și frumusețea Bisericii lui Hristos, binecuvântând împreună cu credincioșii pe Iisus, Dumnezeu și om.

Și acum..., a Născătoarei:

Cu razele luminii celei înțelegătoare strălucită fiind casa ta cea dumnezeiască, umbrește acum pe toți cu norul Duhului, și sfințește pe cei credincioși care cu un glas cântă: Binecuvântați toate lucrurile Domnului pe Domnul.

Catavasie:

Să lăudăm, bine să cuvântăm și să ne închinăm Domnului, cântându-I și preaînălțându-L pe Dânsul întru toți vecii.

Mâinile întinzându-și Daniel, gurile leilor cele deschise, în groapă, le-a încuiat; și puterea focului au stins, cu buna faptă încingându-se tinerii cei iubitori de dreapta credință, strigând: Binecuvântați toate lucrurile Domnului pe Domnul.

Cântarea a 9-a:

Irmos: Hristos, piatra cea netăiată...

Cu sfințitele zugrăveli ale icoanelor împodobită văzând iarăși cinstita Biserică, cu cucernicie toți să alergăm și lui Hristos să-I strigăm: Pe Tine Te slăvim întreit-Sfinte.

Podoabă și cinste câștigând Biserica Crucea Ta și cinstitele icoane și chipurile sfinților, cu veselie, Stăpâne, și cu bucurie Te slăvește.

Slavă...

Luminează cu dumnezeiasca Ta slăvire pe împărații noștri, Îndurate, și cu tabere îngerești și cu tot felul de întrarmare îngrădește-i, supunându-le lor, Stăpâne, semeția păgânilor.

Și acum..., a Născătoarei:

Ridicatu-s-a osândirea strămoșei Eva, de Dumnezeu Născătoare, că tu curată ai născut pe Stăpânul tuturor în chip de negrăit; a Cărui asemănare acum pe icoane o sărutăm.

Catavasie:

Hristos, piatra cea netăiată de mână, cea din capul unghiului, din tine muntele cei netăiat, Fecioară, s-a tăiat, unind firile cele osebite; pentru aceasta veselindu-ne, pe tine, Născătoare de Dumnezeu, te mărim.

LUMININDA ÎNVIERII

Slavă..., aceasta:

Podobie: *Cu Apostolii să ne suim...*

Săltați, bucurați-vă, cu veselie cântați strigând: Cât sunt de minunate și de slăvite lucrurile Tale, Hristoase! Și cine va putea să spună puterile Tale, Mântuitorule, Cel ce ai unit înțelegerea și împreună-glăsuirea noastră într-o Biserică?

Și acum..., a Născătoarei:

Săbiile vrăjmașului eres acum s-au sfârșit și pomenirea lui a pierit cu sunet; că văzând biserica ta, Preacurata, foarte frumos împodobită cu harurile cinstitelor icoane, de bucurie toți suntem plini.

LA LAUDE

Se pun 4 stihiri ale Învierii, 1 a lui Anatolie, și din Triod 3 podobnice, glasul al 4-lea:

Podobie: *Dat-ai semn...*

Întru Tine se bucură acum Biserica, Iubitorule de oameni, întru Mirele și Ziditorul său; Care cu dumnezeiasca voie ai izbăvit-o de înșelăciunea idolească, si Ție însuși Ți-ai unit-o prin cinstitul Tău sânge. Cu veselie primind sfințită înălțarea icoanelor și bucurându-se, pe Tine Te laudă și Te slăvește cu credință.

Stih: Lăuda-Te-voi, Doamne, cu toată inima mea, spune-voi toate minunile Tale (Ps. 137,1).

Închipuirea trupului Tău înălțând-o, Doamne, cu dragoste o sărutăm, arătând taina cea mare a economiei Tale. Că nu Te-ai arătat nouă, iubitorule de oameni, prin părere, precum zic luptătorii împotriva lui Dumnezeu, ucenicii lui Manent; ci după adevăr și cu fire de trup, printr-înșa suindu-ne spre a Ta dorire și dragoste.

Stih: Veseli-mă-voi și mă voi bucura întru Tine, cânta-voi numele Tău, Preaînalte (Ps. 9,2).

Zi plină de bucurie și de veselie astăzi s-a arătat, că luminează lumina dogmelor celor prea adevărate și strălucește Biserica lui Hristos, împodobindu-se acum cu înălțarea sfințelor icoane și cu strălucirile chipurilor, și se face credincioșilor unire de Dumnezeu dăruită.

Stih: Scoală-Te, Doamne, Dumnezeul meu, înalță-se mâna Ta, nu uita pe săracii Tăi până la sfârșit (Ps. 9,32).

Și se cântă stihira zilei, glasul al 6-lea:

Moise în vremea postului a luat legea și pe popor l-a tras la sine; Ilie postind, cerurile a încuiat; și cei trei tineri ai lui Avraam pe tiranul cel fără de lege prin post l-au biruit. Prin el și pe noi, Mântuitorule, învrednicește-ne să ajungem la învierea Ta, strigând așa: Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluiește-ne pe noi.

Slavă..., tot aceasta. Și acum..., Preabinecuvântată ești...

Doxologia mare, ecteniile și apolisul.

Și Litie în pridvor, după obicei, cântând Slavă... Și acum..., stihira Evangheliei. Ceasul întâi, învățătura Sfântului Teodor Studitul și apolisul.

LA LITURGHIE

Fericirile glasului, pe 6, și din Canonul zilei: Cântarea a 6-a, pe 4.

Apostolul, din Epistola către Evrei (XI, 24). Evanghelia de la Ioan (I).

Și se săvârșește Liturghia Marelui Vasile. Asemenea și în celelalte duminici ale Sfântului Post, afară de Duminica Stâlpărilor.

CHINONICUL

Lăudați pe Domnul din ceruri. Aliluia (Ps. 148,1).

La masă se mănâncă fierturi cu untdelemn și puțin vin, dar nu pește.